SURINAAMSCHE COURANT.

No. 75.) DINGSDAG, DEN 16de SEPTEMBER. (Ao. 1828

P A R A M A R I B O.

ZEE-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

De Nd. Am. Brik *Atlantic*, Kapt. Proctor van *Boston*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten van Junij 1828.

GROOT-BRITTANNIE.

Londen, *den 4 Junij*. De heer *Huskisson* heeft in 't parlement eenige uitleggingen gegeven, omtrent de ministeriele veranderingen, en bij die gelegenheid in 't midden gebragt, dat, zoodra hij, ter zake van het kiesregt van East Retfort, had gestemd tegen de meerderheid zijner ambtgenoten, hij eenen vertrouwelijken brief aan den hertog *van Wellington* had geschreven, in welken hij denzelven te kennen gaf, hem in de gelegenheid te willen stellen, om, deze afwijking ongeraden oordeelende voor den zedelijken invloed van het ministerie, zijn ontslag aan Z. M. voortedragen; doch dat hij met dezen brief geen ander oogmerk had gehad, dan om de beslissing daarvan aan den hertog overtelaten.— De hertog schijnt dit echter anders begrepen te hebben, en heeft den heer *Huskisson* terstond geantwoord, dat hij zijn verlangen, in dien brief vervat, terstond ter kennis van Z. M. had gebragt.— De minister van buitenlandsche zaken, welke zich bij de ontvangst van dien brief bij den heer *Huskisson* bevond, heeft zich dadelijk bij den hertog vervoegd, ten einde hem te kennen te geven, dat hier een misverstand plaats had, en dat de heer *Huskisson* alleen zijn ontslag had gevraagd, indien hij (presiderende minister) zulks noodig mogt rekenen, doch heeft eerst van denzelven vernomen, dat er geen misverstand te dien aanzien bestond, noch konde bestaan, en dat het buitendien te laat was, om eenige verandering in de genomene maatregelen te maken. De heer *Huskisson* heeft vergeefs getracht eene audientie bij Z. M. te erlangen, en heeft, na verloop van eenige dagen, berigt van den president bekomen, dat Z. M. zijn verzoek, om te worden ontslagen, had toegestaan;— terwijl dit ontslag dat van vier zijner vrienden ten gevolge heeft gehad.

Onpartijdigen houden het daarvoor, dat bij de ontbinding van het ministerie *Goderich*, de overblijfselen van het ministerie *Canning* in 't bewind zijn gebleven, alleen bij wijze van een tijdelijken maatregel, en dat men de eerste gelegenheid de beste heeft waargenomen, om zich van de bedoelde ministers te ontdoen.

Of deze verandering aanleiding zal geven tot wijzigingen in de hooge staatkunde, zal nader moeten blijken. Tot nog toe verzekeren de ministeriëlen stellig, en is van wegen de ministers in het Lagerhuis openlijk aangekondigd, dat de buitenlandsche staatkunde onder het bewind van den nieuw benoemden minister, graaf *Aberdeen*, geene verandering zal ondergaan. Deze verklaring schijnt intusschen een gunstigen invloed te hebben gehad op de prijzen der fondsen. De 3 pc. reso. zijn gisteren tot 88⅞ verhandeld en gebleven.

Gisteren avond heeft de kanselier van den Exchequer te kennen gegeven, dat het gouvernement, ten aanzien der metalen en papieren munt, het stelsel zal volgen, hetwelk in 1819 zoo wijsselijk is begonnen.

NEDERLANDEN.

Haarlem, *den 4 Junij*. Heden heeft de Nederlandsche Huishoudelijke Maatschappij, welke, als Oeconomische Tak, in 1778

uit de Hollandsche Maatschappij van wetenschappen is gesproten, haar vijftigjarig bestaan plegtig gevierd in de kerk der Vereenigde Doopsgezinde gemeente. De wel-eerwaarde heer *J. Weldijk*, mede-directeur der maatschappij, heeft, in eene gepaste redevoering, het nut ontwikkeld, door deze maatschappij in de laatste vijf-en-twintig jaren gestigt en de gevoelens aangewezen, tot welke deze beschouwing aanleiding gaf. Daarna heeft de voorzitter der maatschappij zilveren medailles, tot aandenken aan deze plegtigheid geslagen, uitgereikt aan de provinciale en stedelijke autoriteiten; aan den heer redenaar; aan de heeren hoogleeraren, die zich steeds bereid betoonen, de maatschappij bij de planten tentoonstellingen ten dienste te zijn, en aan de heeren Mr. *C. E. Vaillant* van Amsterdam en *C. van Kollenhouen Iz.*, van Rotterdam, welke voor vijftig jaren de maatschappij hebben helpen stichten en gedurende dat tijdsverloop hunne dienst aan dezelve hebben toegewijd; — welke het feest met hunne tegenwoordigheid hebben vereerd. Een en ander is door eene zeer fraaije muziek afgewisseld. Het genoegen dezer feestviering is niet weinig verhoogd geworden door het zoo verrassend als vereerend besluit van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning van den 31sten Mei l. l., waarbij het Z. M. heeft behaagd, om de maatschappij, ter bevordering harer loffelijke oogmerken, den aanzienlijken jaarlijkschen onderstand van drie duizend guldens toetestaan. Het feest is besloten met eenen maaltijd in de vergader-zaal der heeren Staten van Holland, bij welken de genoodigden der feestviering en de gezamenlijke afgevaardigden, ter bijwoning der algemeene vergadering herwaarts gekomen, tegenwoordig zijn geweest.

— De salon, in den *Hortus Medicus*, tegen over de vergaderzaal, is ter dezer gelegenheid zeer fraai verlicht geweest, en voorzien van eene doorschijnende schilderij, voorstellende de hulde der maatschappij aan Z. M. den Koning, haren beschermer.

GEMENGDE BERIGTEN.

TOUWEN VAN KATOEN.

Een Amerikaansch Dagblad spreekt van Touwen van Katoen vervaardigd, welke op de tentoonstelling van kunstprodukten in [illegible] Eiland den prijs behaald hebben. Men heeft bevonden dat deze Touwen duurzamer dan die van hennep zijn, en dat zij te gelijker tijd beter koop gemaakt kunnen worden. Wanneer dit berigt door verdere ervaring bevestigd wordt, zal de Katoenteelt in Egypte, Nubie en in de West-Indiën eerlang aanmerkelijk worden uitgebreid.

PAPIER VAN ZOETHOUT.

De Heer *Julia Fontelle* heeft de *Academie Royale des Sciences* te Parijs monsters van papier aangeboden, hetwelk slechts uit zoethout bereid is geworden. Sommige monsters zijn witter dan het fraaiste schrijfpapier. Dit zoethoutpapier behoeft niet gelijmd te worden, en is minder kostbaar dan het gewone papier uit lompen.

HANDEL-MAATSCHAPPIJ TE NAPELS.

De Koning van Napels heeft eene nieuwe Maatschappij daargesteld, welke geen anderen naam draagt dan *Banca Fruttuaria delle regno due Sicilie.* Tot gebruik van het algemeen heeft zij in bezit eene waarborg van 60,000,000 dukaten aan inschrijvingen op het Grootboek. Die Maatschappij heeft de bewerken des Handels ten oogmerk. Zij die eigendommen hebben, of ook die dezelve beheeren, kunnen geld krijgen tegen [illegible] pCt. Ook kan men bij haar gelden plaatsen tegen rente. Zij bezorgt het vrachtvervoer van goederen, en wat dies meer is.

Mengelwerk.

Aan den Redacteur van de Dingsdagsche en Vrijdagsche Courant.

MIJN HEER!

Grootsch en edel is gewis [illegible] om tot heil van het menschdom iets goeds te bewerken, ob [illegible] omtrent wezenlijke verbeteringen [illegible] dragen of wezenlijk daartestellen.

verheven doel moet dan tevens ook, even zoo zuiver, als opregt zijn. De zoodanigen van dezen *Stempel* brengen wij hartelijk gaarne onze openlijke hulde, in naam der lijdende Menschheid, toe.

Doch of de brieven over het geneeskundig vak tot heil der lijdende menschheid, en over de geneesheeren van den ouden en nieuwen *Stempel* (: te vinden in eenige der laatst uitgekomene Zon- en Donderdagsche Couranten :) hiervan de echte kenmerken opleveren, *trekken wij waarlijk in twijffel*: eensdeels, om dat die naamloos geplaatst zijn. Immers voor eene goede zaak, bovenal wanneer deze het heil der lijdende menschheid tot onderwerp heeft, moet men regt voor de vuist uitkomen, en de naam niet verbergen: trouwens, hoe kan men zich toch een *goed gevolg* beloven van geneesmiddelen die door *onbekende* perzonen vervaardigd, gepresen en aan lijdenden toegediend worden? Niemand toch zal ontkennen, dat het *vertrouwen* op den geneesheer, in elke lijdende omstandigheid, even *zoo noodzakelijk* als *voordelig* is, en hoe kan — wij vragen dit met nadruk en belangstelling — hoe kan men dan in dit opzigt een enkeld greintje *vertrouwen* stellen in perzonen, die van edele beginselen tot behoud van lijdende menschen zwanger gaan, maar des niettemin hunne ware namen (: die op deze hoogst belangrijke zaak toch veel invloed uitoeffenen :) *Of* uit gebrek aan kennis voor het wesentlijk heil, *of* uit vrees voor berisping, verbergen?

Anderdeels om dat er grove in het oogloopende onwaarheden (vooral in de brief van . . . . S.) voorkomen. Volgens deze schrijver, *zijn nagenoeg drie vierde gedeelten der zieken, onder de behandeling der geneesheeren van den ouden stempel, overleden*. Het is waar, wij treuren opregt, en de bedroefden weenen met ons, over het verlies van vele braven, die ons kortelings door den dood ontrukt zijn: doch wij verheugen ons (: Gode zij dank! :) dit berigt te mogen logenstraffen, 't welk zoo verre zelfs van de *waarheid* ontbloot is, dat bij ons het vermoeden is ontstaan, men met het heil der lijdende menschheid, ja — wat nog meer is — met treffende sterfgevallen! zelfs, een openbaren spot drijft.

Neen, Schrijvers over de geneesheeren van den ouden en nieuwen Stempel omtrend het edele vak der geneeskunde (: in welk men zeld zoo wel lauweren als schande te plukken is :) dit is de regte weg niet, om eer, achting en vertrouwen te verwerven: maar stelt gij waarachtig prijs op het heil der lijdende menschheid, dan verzoeken wij UE. in naam dier ongelukkigen, om niet alleen voor de goede zaak zelve, maar ook met Uwe regte namen voor dag te komen: want, wat is edeler, wat is verhevener, als de aangename bewustheid, tot heil van het menschdom, met de daad te hebben mede gewerkt? ja, dit moet eene zoodanige zalige voldoening voor Uw gemoed zijn, dat alle beschrijving verre te boven gaat.

Overigens vermenen wij redenen te hebben om te vermoeden, dat alle de brieven over het geneeskundige vak, onlangs geplaatst, uit slechts *eene* bron geput worden, welke welligt van een paar welletjes voorzien is.

Vergun, deze brief, mijn Heer de Redacteur! een plaats in Uwe eerstvolgende Courant, en geloof ons intusschen

UE. genegene Dienaren

W. & S.

Paramaribo den 18e. September 1821.

ADVERTISSEMENTEN.

De Baljuw en Kommissaris van Policie a. i. int. der Kolonie, *Suriname*, herinnert bij dezen het publiek aan de Proclamatie van den voormaligen Hove van *Politie* en *Crimineele Justitie* d. d. 27 Februarij 1815, en Publicatie van 20 September 1821, en die van 18 Februarij en 23 Maart 1822, betrekkelijk de Generale Schouwing over het onderhouden der Schoeijingen aan de Waterkant, het Schoon maken en Wieden der onbebouwde Erven of zoogenaamde Steenevoeten, het opbouwen der Keukens en Stookplaatsen (herinnerd bij Notificatie d. d. 22 Augustus 1817) het omheinen der Erven, het rigten en Schoonhouden van Waterloosingen of zoogenaamde Trensen en Trekkers, het beleggen der straten met Schulpen, en over het lossen en op stapelen van Houtwaren aan de Waterkant; en worden de respective ingezetenen verwittigd, dat dezelve inspectie in den loop van de aanstaande maand October zal plaats vinden, waar na een ieder zich zal hebben te gedragen.

Zullende zij, in gebreke blijvende (zonder aanzien van perzonen) vervallen in de Boete bij dezelve Proclamatie, Publica-

...ken en Notificatie gestatueerd.

Paramaribo den 11e. September 1828.

De Baljuw en Kommissaris van Policie ad-int. voornoemd.

DE MEINERTZHAGEN.

KURATORS DER WEES ONBEHEERDE EN DESOLATE BOEDELS KAMER, zullen op heden bij den Venduehouder M. A. SALOMONS doen verkoopen, voor rekening den Boedel MARGARETHA NEINING, Weduwe REIBLE, twee Koetjen met hare Kalveren.

Paramaribo den 16e. September 1828.

Bij ongesteldheid van den gekw. 1ste Gezw. Klerk.

C. A. FISCO.

Gekw. 2de. Gezw. Klerk.

SEKWESTERS VAN HET HOF VAN CIVIELE EN CRIMINEELE JUSTITIE als daartoe behoorlijk geauthoriseerd; zullen ten overstaan van Heeren gecommitteerde Raden, op aanstaande Woensdag den 17 dezer bij publieke Inschrijving, aan de meestbiedende, mits goedgekeurd wordende, verkoopen:

Van Plantaadje *Altijd* ... A. DE BOER, 15 Vaten Suiker.

De kooper moet de Suiker voor zijn eigen rekening en risico laten afhalen.

De inschrijving Billetten, in dewelke de som voluit in Nederlandsch Courant moet worden uitgedrukt, zullen ter Griffie van welgemelde Hove worden aangenomen tot Dingsdag des voormiddags 12 uren.

Ontvangen per de laatste gearriveerde Schepen en tot civiele prijzen te bekomen bij de Ondergeteekenden.

Extra Brandewijn in dubbelde fust, en kisten, Madera, Mallaga, Champagne en Portwijn, wit Bier in okshoofden, Brandewijn in kelders, Osnabrugs en Huislinnen, Vries Bonten; boekjes Streepen Gaugame, Postpapier, zware Hamer, Hoeden voor Suikervaten, *Nieuwe Aardappelen* en meer andere Goederen.

Paramaribo den 8 September 1828.

G. [illegible]GARD & Co.

Het behaagden, den Alvermogenden God op den ... dezer, des morgens ten 10 uuren, na eene ziekte van slechts 8 dagen, door den Dood; tot zich te roepen, na eene gelukkige Echtverbintenis van 4 jaren en ... Maanden, mijnen hartelijk geliefden Echtgenoot, den Heer ERNST CARL MARTZILGER in den ouderdom van 33 jaren. — Mij nalatende 2 onnozele Kindertjes, dien het verlies van hunnen dierbaren Vader, nog niet bezeffen kunnen.

Het vertrouwen op onsen hemelschen Vader, is alleen in staat mij, in deeze droevige omstandigheeden, tot troost te verstrekken; en ik houde, mij van deelneming mijner Vrienden, en bekenden, ook zonderbrieven van Rouwbeklag verzeekerd.

Paramaribo den 16den September 1828.

Weduwe M. C. MARTZILGER.

geb. FERRAND.

S. O. FUCHS heeft nog in voorraad en biedt te koop aan:

Zelterwater in Mantlen van 25 Kruiken diverse soorten fijne Rhijn Wijn in Flesschen, Amsterdamsche Liqueuren, Schoenmakers Leer, 2 en 3 draads Visschers garen, fijne zwarte Brabandsche Mans filt Hoeden, fijnste Eau de Cologne, Provisien, Stukgoederen enz. enz.

Sedert eenige dagen geabsenteerd de Neger HOOP gewerkt hebbende op de Plantage *Guineesche Vriendschap*, die deselve opvangt en terugbezorgd aan den ondergeteekende zal het gewone vanggeld genieten.

Paramaribo den 11e. September 1828.

RICH: WHITE.

U. LYONS biedt te koop aan; ... Noijtsenbuik ... van ... Liqueuren ... in de *Saramaca* Straat ...

Gedrukt te PARAMARIBO *bij* ... *Drukkerij* ...